

20090330631

АКАДЕМИЈА ЗА ОБУКА НА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ

Врз основа на член 94 од Статутот на Академијата за обука на судии и јавни обвинители на Република Македонија, Управниот одбор на Академијата, на седницата одржана на 13.2.2009 година, го усвои следниов

ПРАВИЛНИК ЗА ТЕКОТ И НАЧИНОТ НА ОДВИВАЊЕ НА ПРАКТИЧНИОТ ДЕЛ ОД ПОЧЕТНАТА ОБУКА, ЗА ПРАВАТА И ОБВРСКИТЕ НА КАНДИДАТИТЕ ЗА СУДИИ И ЈАВНИ ОБВИНИТЕЛИ И ЗА МЕНТОРИТЕ

I. ПРЕДМЕТ НА УРЕДУВАЊЕ

Член 1

Со овој правилник се уредуваат правилата за траењето, статусот, правата и обврските на учесниците во практичната обука (во натамошниот текст учесници) и за менторите, критериумите и елементите за вреднување на успехот и оценувањето на учесниците, водењето на евиденцијата во текот на практичната обука, согласно со програмата за практична обука, а врз основа на начелата за јавност и информираност за работењето на Академијата.

II. ПРАКТИЧНА ОБУКА

Член 2

Практичниот дел од почетната обука се спроведува под насоки и упатства на менторите – на судиите и јавните обвинители, првенствено во судовите и јавните обвинителства, но може да се спроведува и во други правосудни органи, институции и организации кои имаат допирни точки со извршувањето на судиската и обвинителската функција.

Практичната обука за учесниците започнува по завршување на теоретската настава во тековната година и трае 10 месеци, а конкретното времетраење на секој сегмент од практичната обука е дадено во недели и определено со Програмата за практична обука.

Последниот (десеттиот) месец од практичната обука, учесникот се подготвува во Академијата за полагање и го полага завршниот испит.

Подготовката за полагање на завршниот испит од став 3 на овој член може да ги опфаќа следниве активности:

- дополнителни часови од поодделни предмети и од менторски области, според потребите на учесниците;
- вежби;
- средби и консултации со поодделни едукатори и ментори, според потребите на учесниците;
- симулирани судења;
- други облици на подготовка потребни за успешно полагање на завршниот испит, според потребите на учесниците или по наоѓање на Академијата, на едукаторите или на менторите.

Член 3

Цел на практичната обука е учесниците, под водство на менторите, да се обучат и професионално да се оспособат за успешно извршување на судската, односно обвинителската функција.

Член 4

Практичната обука ќе се изведува во основните судови со проширена надлежност, во апелациските судови, во основните и во вишите јавни обвинителства на четирите апелациски подрачја: Скопје, Битола, Штип и Гостивар.

Практичната обука во судовите и јавните обвинителства е со следново времетраење:

- 20 недели во основните судови;
- 4 недели во апелациските судови;
- 12 недели во јавните обвинителства.

Времетраењето на практичната обука, според областите на правото во судовите и јавните обвинителства, поблиску се уредува со Програмата за практична обука која се изготвува за секоја генерација учесници на почетна обука.

III. ПРЕДМЕТ И СОДРЖИНА НА ПРАКТИЧНАТА ОБУКА

Член 5

Практичната обука ги опфаќа следниве главни области од правото: кривично право и граѓанско право.

Практичната обука по кривично право опфаќа: предистражна, истражна, кривична постапка, извршување на санкции, прекршочна постапка, постапка спрема малолетници, постапка по правни лекови.

Практичната обука по кривично право се изведува во основните судови со проширена надлежност, во апелациските судови, во основните и во вишите јавни обвинителства.

Практичната обука по граѓанско право опфаќа: граѓанска парнична постапка, вонпроцесна постапка, извршна постапка, постапка по работни спорови, постапка по стопански спорови, стечајна постапка.

Практичната обука по граѓанско право се изведува во основните судови од проширена надлежност и во апелациските судови.

Член 6

Во рамки на практичната обука по кривично и граѓанско право менторот може да го упати учесникот истата да ја реализира во други органи, институции и установи чија дејност е поврзана со соодветни области.

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА И МЕТОДОЛОГИЈА

Член 7

Практичната обука се спроведува особено преку следниве методи и техники:

- Присуство на расправи и претреси што ги води менторот;
- Изготвување нацрт судски одлуки, обвинителни и други акти;
- Учество во симулирани судења;
- Извршување правни работи во други правосудни органи и сродни институции и организации.

Менторот може да одлучи учесникот практичната обука да ја реализира и преку други методи и техники преку кои кај него ќе се развиваат способности за толкување и примена

на законите, за критичко мислење и за резонирање и ќе се развиваат способности за практикување на судско - обвинителската професија.

Член 8

Менторите во текот на практичната обука кај учесниците треба да ги развиваат особено следниве способности и вештини:

- Правни способности: резонирање, познавање на процесните и материјалните закони, способност за правилна оценка на доказите и фактите, правилна примена на законите;
- Компетенции: подготовка на одлуки, вештина за образлагање на одлуките, способност за решавање на спорни прашања, за почитување на меѓународните стандарди за судење во разумен рок, како и навремено пишување на одлуките;
- Професионални и лични карактеристики: независност, непристрасност, еднаков третман на странките, законитост и правичност, чувство за коректност, внимателност, разбирање и трпение, професионално и достоинствено однесување во судницата;
- Комуникациски вештини: разбирливост во пишувањето, логичност, прецизност и јасност во комуницирањето со сведоците и со другите учесници во постапката, градење правила за однесување со странките во постапката;
- Менаџерски способности: ефективна примена на принципите за управување со предметите и времето, управување со постапката, менаџмент во судница;
- Вештини за спогодување: развивање на вештината за преговарање и спогодување, вештина за олеснување и охрабрување на помирувања и поттикнување на спогодување без вршење било каков притисок врз странките.

V. МЕНТОРИ

Статус на менторите

Член 9

Учесниците во текот на практичната обука ќе работат под водство на ментори.

Менторите се определуваат од редовите на активните судии и на јавни обвинители коишто ги исполнуваат критериумите за едукатори предвидени во член 46 од Статутот на Академијата.

Судскиот совет на Република Македонија и Советот на јавни обвинители на Република Македонија, до Управниот одбор, во зависност од бројот на учесниците во секој циклус од практичната обука доставува поширока листа на поименично определени ментори од редовите на активните судии и на јавни обвинители кои работат на конкретна материја, согласно со Програмата за почетна обука.

Менторите го задржуваат статусот на судии или јавни обвинители, а правата од работен однос ги остваруваат во судот, односно во јавното обвинителство во кое се вработени.

Менторите се определуваат за време од најмногу три циклуси на почетна обука.

Статусот ментор престанува и пред истекот на периодот за кој се определени и тоа:

- по барање на менторот;
- ако му престане функцијата или работниот однос по кој било основ;
- ако е спречен непречено да ја спроведува обуката, согласно со планот и програмата, од која било причина или несовесно, нередовно или неквалитетно го врши менторството, заради што добил негативна оценка од учесниците;
- во случај на премин во друг оддел или во друг повисок суд.

Во случај на настанување на која било од причините за спреченост на менторот за непречено спроведување на програмата за практична обука, менторот и претседателот на

судот, односно јавниот обвинител на конкретното јавно обвинителство е должен веднаш за тоа да го извести директорот на Академијата.

Директорот на Академијата, без одлагање, определува друг ментор од доставената листа и за тоа ќе ги извести надлежниот јавен обвинител, односно претседател на суд и судскиот, односно обвинителскиот совет.

Доколку листата на ментори е исцрпена директорот, од Судскиот, односно од Советот на јавните обвинители на Република Македонија ќе побара да се определи нов ментор.

Права и обврски на менторите

Член 10

Менторите имаат право на надоместок за извршената работа.

Висината на надоместокот од став 1 на овој член се определува со посебен Правилник за надоместоци на менторите донесен од Управниот одбор на Академијата, а по претходна согласност од министерот за правда.

Член 11

Заради усовршување и осовременување на менторската работа и на практиката менторите имаат право и обврска да посетуваат специјализирани обуки за ментори во земјава и во странство организирани од Академијата.

Член 12

Еден ментор може последователно, но не и истовремено, да биде ментор на повеќе учесници.

Член 13

На секој учесник му се назначуваат најмалку по 6, а најмногу по 8 ментори за практична работа и тоа:

- по два ментора за практична работа во основен суд (1 или 2 ментора за граѓански и 1 или 2 ментора за кривични предмети);
- по два ментора за практична работа во апелациски суд (1 за граѓански и 1 за кривични предмети);
- по два ментора за практична работа во јавните обвинителства (еден ментор за практична работа во основно јавно обвинителство и еден ментор за практична работа во вишо јавно обвинителство).

Кога на учесникот за практична работа во основен суд, во кривична или во граѓанска област, ќе му се определи ментор кој не суди граѓански, односно кривични предмети, покрај овој ментор му се определува и ментор кој суди граѓански, односно кривични предмети.

Менторите од став 1 и 2 на овој член претставуваат менторски тим, за секој учесник поодделно.

Улога, права и обврски на координаторот

Член 14

Со Програмата за почетна обука, во секој менторски тим се определува и координатор кој ја следи и координира практичната работа на учесникот во текот на целата обука.

Координаторот на секој менторски тим, покрај редовните права и обврски на менторот, се грижи и за доследна реализација на Програмата за практична обука и тоа:

- ја следи и ја усогласува работата на менторите од менторскиот тим на кој му припаѓа и се грижи за постојаната координација со Академијата;
 - изготвува збирен распоред за целата практична обука на учесникот, врз основа на Планот на активности од член 15, став 1, алинеја 1 што го изработува секој ментор од тимот за тој учесник и го доставува до Академијата непосредно пред започнување на практичната обука;
 - постојано контактира со менторите од тимот и се информира за секоја промена и движење на учесникот, согласно со распоредот;
 - заради навремено вршење на исплатите на надоместот, месечно (до 5-ти во наредниот месец) доставува копии од менторските дневници на менторите од тимот;
 - однапред да ја известува Академијата за секоја потреба од измена на распоредот и на движењето на учесникот заради одобрување од Академијата, како и за сите прашања од значење за редовното и ефективно одвивање на практичната обука;
 - по завршување на деветмесечната практична обука да ја достави до Академијата целокупната писмена евиденција водена од секој ментор, од учесникот, како и извештајот на менторскиот тим за збирната оценка на учесникот за практичната обука;
- Збирниот распоредот од став 2, алинеја 2 на овој член го опфаќа упатувањето на учесниците во одделите на судовите, во јавните обвинителства, а особено во установите од член 7, став 1, алинеја 4 од овој Правилник, заради склучување спогодби на академијата со истите.

Должности на менторите кон Академијата

Член 15

Секој ментор во текот на реализирањето на практичната обука е должен:

- пред започнувањето на обуката да изготви план на активности за практична работа, согласно со Програмата за практична обука, во координација со останатите ментори од менторскиот тим и да ги достави на координаторот заради изготвување збирен распоред за секој учесник за целата обука;
- неделно да доставува копии од пополнетиот Менторски дневник до координаторот, потпишани со цело име и презиме;
- да ја известува стручната служба на Академијата за своите отсуства и за отсуствата на учесникот, како и за секоја потреба од промена на распоредот, заради одобрување од Академијата (распоред на менторот на друг оддел, избор во повисока инстанца, други пречки за вршење на обуката);
- по завршување на престојот на учесникот во друго одделение на истиот правосуден орган или на друг државен орган, установата или институцијата да прибави извештај за резултатите на учесникот и да го достави до Академијата;
- редовно да го известува координаторот за преминување на учесникот во друг оддел, суд, јавно обвинителство или установа;
- да одржува контакти и со лицето под чии насоки работи учесникот за време на престојот во другата установа;
- по истекот на времето за менторирање да ја формира поединечната оценка (член 36, став 5 од овој Правилник) и да ја достави до координаторот, а тој ја доставува до Академијата;
- секој менторски тим, по завршување на деветмесечната менторска фаза, треба да ја формира збирната оценка за учесникот, согласно со правилата за оценување од овој Правилник за што се составува извештај за збирна оценка на учесникот од практичната обука;
- да води писмена евиденција и да ја заверува со цело име, презиме и потпис.

Должности на менторите кон учесниците

Член 16

Менторот во текот на практичната обука е должен:

- да ја охрабрува активната партиципација на секој од учесниците;
- да им дава поддршка, помош и совети за сите прашања поврзани со функцијата за која се подготвуваат;
- да е подготвен да го подели искуството и знаењето со учесниците;
- да го надгледува изведувањето на практичната работа;
- да биде информиран за секоја промена на учесникот и за секое движење во другите одделенија, органи, институции или установи;
- за сите овие податоци, а особено за формите за проверка на оспособеноста на учесниците за практична работа, како и за нормите за бодирање на успехот, навремено и постојано да ги информира учесниците;
- да ги направи достапни до учесниците предметите, законите и останатата литература потребна за извршување на судската, односно обвинителската функција.

VI. ПИСМЕНА ЕВИДЕНЦИЈА

Член 17

Писмената евиденција од член 15, став 1, алинеја 9 опфаќа:

- менторски дневник, кој се изработува во стандардизирана форма од страна на Академијата, и кој менторот го води за секој учесник под негово менторство;
- извештај за поединечната оценка на учесникот од секој ментор поодделно (член 36, став 5 од овој Правилник);
- извештај за збирната оценка на учесникот од менторскиот тим;
- извештај за резултатите на учесникот од престојот во друга институција.

Содржина на менторскиот дневник

Член 18

Во менторскиот дневник, секој ментор неделно ги заведува и со свој потпис ги заверува следниве податоци:

- присуствата и отсуствата на учесникот, вклучувајќи ги и неговите престои во други одделенија на истиот правосуден орган, на други државни органи, институции;
- описот на зададените и преземените активности и изработените процесни акти;
- времетраењето на престојот на учесникот во друга институција;
- степенот на учество и ангажираноста на учесникот за цело време додека е под негово менторство;
- успешноста на учесникот за време на престојот во други одделенија на истиот правосуден орган, на други државни органи, институции, согласно со извештајот од член 17, став 1, алинеја 4 на овој Правилник;
- прогресот во учењето и точките каде треба да се фокусира обуката на учесникот;
- начините и формите на континуираната проверка на знаењата и резултатите;
- поединечната оценка за секој учесник предвидена во член 36, став 5 од овој Правилник.

Член 19

Менторскиот тим, на почетокот на практичната обука, изготвува распоред за учество на учесникот во други институции, согласно со Програмата за практична обука, и го доставува до Академијата.

Со рамковната спогодба со установите од член 7, став 1, алинеја 4 од овој Правилник, Академијата определува обврска за одговорното лице на институцијата во која е упатен учесникот тој да определи лице под чии насоки и надзор ќе работи учесникот за време на престојот и кое ќе изготви извештај за престојот на учесникот.

Лицето под чии насоки работи учесникот е должно учесникот да го воведо во основите на работењето, како и да му ги направи достапни документите, согласно со соодветните законски и подзаконски акти на установата.

Член 20

Извештајот од член 17, став 1, алинеја 4 на овој Правилник содржи име на органот, установата или институцијата, времетраење на упатувањето и цел на упатувањето.

Извештајот за престој на учесникот во друга установа содржи податоци за редовноста и успешноста во реализираните активности на секој учесник, како и описна забелешка за прогресот во учењето.

Член 21

Менторите од секој менторски тим се должни најмалку еднаш во месецот да се состанат заради воедначување на начинот на оценување, заради дискутирање за воочените проблеми и заради други елементи диктирани од актуелните потреби.

Состаноците може да ги иницира секој ментор поодделно или координаторот на тимот.

Член 22

Во тек на целата обука Академијата е должна да биде во постојан контакт со координаторите од сите апелациски подрачја и да одржи најмалку две средби во односното менторско подрачје, како и средби со координаторите од сите менторски подрачја заради усогласување на методите на работа, заради водењето на менторските дневници, оценување, усогласување на различната судско-обвинителска практика по апелациските подрачја, заради подобра подготовка на учесниците и заради изедначување на критериумите за оценување на завршниот испит.

Член 23

На секое апелациско подрачје Академијата определува по еден регионален координатор од редот на координаторите за тоа апелациско подрачје.

Регионалниот координатор ги контролира плановите на активностите за практична работа на сите учесници од тоа апелациско подрачје заради усогласување на активностите, како и заради правилниот распоред на учесниците, движењето во другите оддели на судовите, јавните обвинителства и другите органи, институции и установи.

VII. УЧЕСНИЦИ ВО ПРАКТИЧНАТА ОБУКА

Права и обврски на учесниците

Член 24

Учесниците ги имаат следниве права:

- месечен надоместок во висина од 70% од просечната плата на стручен соработник во основен суд и право на колективно осигурување, согласно со прописите за осигурување;
- ефективна практична обука за стекнување знаења и вештини неопходни за извршување на судската и обвинителската функција;
- континуирано вреднување на нивните стекнати знаења и вештини според единствени критериуми и елементи, јавно објавени пред почетокот на обуката;

- користење на библиотеката, наставните материјали, опремата и просториите на академијата, како и на соодветната институција каде се изведува практичната обука, а според утврдените правила на институцијата;
- писмено евидентирање на редовноста, активноста, степенот на исполнување на наставните задачи и обврски, резултатите, оценките и бодовите од секоја активност од страна на одделниот ментор во менторскиот дневник;
- оценување на секој ментор на крајот на практичната обука, според евалуационите листи изготвени од Академијата кои ги доставуваат до стручната служба на Академијата;
- доставување сугестии, предлози и прашања кои се од значење за реализирањето на обуката и тоа до менторот, координаторот и стручната служба на Академијата.

Член 25

Учесниците ги имаат следниве обврски:

- редовно да одат на практична обука, почитувајќи го работното време на органот во кој ја изведуваат обуката;
- активно да учествуваат во работата на судовите, јавните обвинителства и другите органи и институции во кои ќе бидат определени според Програмата за практична обука и Планот за практична обука изготвен од менторот и збирниот распоред за сите учесници од тоа апелациско подрачје;
- активно да учествуваат во сите дејствија за кои е надлежен судијата, односно јавниот обвинител кој е ментор на учесникот, односно кој е под негово менторство.
- претходно да го информираат координаторот и стручната служба на Академијата за секоја промена на оддел, суд, јавно обвинителство или установа, како и за сите пројавени прашања и проблеми во практиката кои се од значење за непречено и успешно спроведување на Програмата за обука.

Член 26

Активното учество од член 25, став 1, алинеја 2 и 3 од овој Правилник ги опфаќа особено следниве активности:

- помагање на судијата/јавниот обвинител во секојдневната работа, особено во подготовката на предметите;
- присуство на судење;
- подготовка на писмената кореспонденција со другите органи и институции по укажување на менторот;
- изнесување на сопственото мислење во поглед на оценката на доказите и процесната одлука;
- учество во заеднички дискусии со судиите и јавните обвинители, како и во анализата на судската практика на сите нивоа, на материјалното и на процесното законодавство;
- дискусии и дебатирања за прашања и теми засновани на вистински и симулирани случаи;
- подготвување нацрт-пресуди, обвиненија, како и други процесни одлуки;
- пишување извештаи, статистички извештаи и информации по укажување на менторот;
- донесување одлуки на симулирани случаи зададени од менторот;
- подготовка на нацрт-завршни зборови и жалби кои ќе им ги довери менторот;
- преземање други активности по избор на менторот или по сопствен предлог за кои менторот смета дека ќе придонесат за оспособување на учесникот за примена на стекнатите знаења во практиката;
- евидентирање на активностите во Дневникот на учесникот.

Содржина на Дневникот на учесниците

Член 27

Дневникот на учесниците има стандардизирана форма и се изработува од Академијата.

Во Дневникот учесниците описно и сумарно ги внесуваат содржината на преземените активности, како и изработените процесни акти.

Дневникот од претходниот став на овој член на крајот од секоја работна недела учесниците го доставуваат на заврка кај соодветниот ментор.

На крајот на деветмесечната менторска фаза секој учесник својот Дневник го предава на координаторот на својот менторски тим.

VIII. МЕТОДОЛОГИЈА НА ИЗВЕДУВАЊЕ НА ПРАКТИЧНАТА ОБУКА

Член 28

Практичната обука се изведува според Програмата за практичниот дел од почетната обука и Планот за практична работа со учесниците што го донесува секој ментор.

Практичната обука опфаќа:

- работа во суд или во јавно обвинителство;
- работа во друг орган или институција;
- посета на установи;
- учество во континуирана обука;
- други облици кои по наоѓање на менторот се од значење за ефикасно реализирање на обуката.

Член 29

Практичната обука може да се реализира преку:

- помагање на менторот во извршување работи од неговиот делокруг;
- самостојно водење предвиденција;
- самостојно следење и евидентирање на движењето на предметот;
- кореспонденција со органите и институциите според напатствијата на менторот;
- подготвување и реферирање на предметот;
- прибирање потребна библиографија за решавање на предметот;
- пребарување судска практика и други извори на право;
- дискусија и предлог- одлука по завршување на судењето;
- дискусија и предлог-одлука по кривични пријави;
- собирање потребни известувања;
- пишување процесни решенија и жалби;
- пишување пресуди и обвиненија;
- решавање симулирани случаи зададени од менторот;
- симулации на судења;
- изработка на извештаи, записници за одделни процесни дејствија;
- изработка на писмени есеи на определена тема зададени од менторот;
- изработка на извештај од присуство на обука;
- изработка на извештај од посета на други органи, институции или установи.

Член 30

Менторите можат да ги испраќаат учесниците, додека се на практична обука во судовите за граѓански предмети, во следниве органи, институции и установи:

- Народен правобранител;

- Центар за социјални работи;
- Катастар;
- Берза на РМ;
- Народна банка на РМ;
- Царинска управа;
- Управа за јавни приходи;
- Нотари, извршители, медијатори, адвокати.

Член 31

Менторите можат да ги испраќаат учесниците, додека се на практична обука во судовите за кривични предмети, во следниве органи, институции и установи:

- Завод за судски вештачења;
- Казнено-поправни установи;
- Центри за зависности;
- Психијатриски клиници;
- Владин агент за ЕСЧП и други оддели на МП од областа на правосудството;
- Судска медицина;
- Криминалистичка техника.

Член 32

Менторите можат да ги испраќаат учесниците, додека се на практична обука во јавните обвинителства, во Секторот за внатрешни работи.

IX. ОЦЕНУВАЊЕ НА УЧЕСНИЦИТЕ

Член 33

Оценувањето на учесниците во практичната обука го вршат менторите.

Учесникот во практичната обука може да добие збирна оценка од најмногу 30 бода и тоа:

- за практична обука во основен суд, до 17 бода;
- за практична обука во апелациони суд, до 3 бода;
- за практична обука во основно јавно обвинителство, до 8,5 бода;
- за практична обука во вишо јавно обвинителство, до 1,5 бод.

Член 34

Во тек на практичната обука менторот врши перманентна евалуација на работата на учесникот.

Евалуацијата има за цел:

- да се поттикне учесникот за учество во сите активности;
- да се верификуваат постигнатите способности и вештини;
- да се оцени неговата подготвеност за извршување на судиската /обвинителската функција.

Предмет на евалуацијата ќе бидат следниве компоненти:

- степенот на инволвираност на учесниците во процесот на учење;
- прогресот во стекнувањето и зголемувањето на теоретските знаења, (информацијата), но и проверката на способноста за нивна примена во практиката;
- стекнатите вештини, компетентноста, умешноста;
- способноста за писмено изразување (изработка на процесни акти) и за усно изразување (аргументација);

- способноста за логично мислење и за оценка на доказите, за разграничување на фактите од правото;
- способноста за одлучување;
- комуникаторските способности;
- ставовите кон улогата и должностите на судијата и обвинителот во општеството и односите со другите учесници во постапката;
- односот кон исполнувањето на етичките стандарди на професијата.

Критериуми за оценување

Член 35

Евалуацијата се заснова на следниве критериуми:

- на оценка на квалитетот на изготвените судски одлуки, односно на квалитетот на обвиненијата и другите јавно-обвинителски одлуки;
- на другата дополнителна активност на учесникот за време на практичната обука;
- на стекнатите способности и вештини на учесникот;
- на однесувањето кон работата во тек на работното време;
- на активноста при реализираните посети во други органи, институции и установи.

Начин на оценување

Член 36

Оценувањето на учесниците се изразува квантитативно преку бодови.

Максималниот број бодови кои учесникот може да ги добие за практичната обука во судовите и јавните обвинителства е однапред определен.

Секој ментор го оценува учесникот за практичната работа која ја изведува под негово менторство со поединечна оценка.

При определувањето на вкупниот број бодови од претходниот став на овој член се зема предвид и Дневникот на учесникот за практична обука, како и Извештајот за престојот на учесникот во друга установа.

За оценувањето менторот составува Извештај за поединечна оценка во кој ги наведува критериумите врз основа на кои ги дал бодовите и степенот на реализација на учесникот. Извештајот е составен дел на Менторскиот дневник.

Менторот, покрај бројчено дадените бодови, дава и описна оценка за учесникот.

Крајните бодови (збирната оценка) што учесникот ги добива за практичната обука претставуваат збир на поединечните бодови од секој ментор од менторскиот тим.

При формирањето на збирната оценка за секој учесник, во смисла на член 15, алинеја 8 од овој Правилник, менторскиот тим може да даде и описна забелешка којашто се внесува во извештајот за збирна оценка.

Член 37

Квалитетот на изготвените судски одлуки, односно квалитетот на обвиненијата и другите јавно-обвинителски одлуки ќе се оценува особено според следниве показатели:

- способноста за одлучување и решавање;
- законитоста на одлуките—познавањето на материјалното и процесното право;
- образложеноста на одлуките;
- јасноста и разбирливоста на одлуките;
- брзината на изработката на одлуките;
- бројот и квалитетот на решените предмети;

- непристрасноста при одлучувањето, слободата во изразувањето на мислењето и самостојноста во одлучувањето.

Член 38

Другата дополнителна активност предвидена во чл. 35, став 1, алинеја 2 од овој Правилник ќе се оценува особено според следниве показатели:

- присуство на судење на учесникот;
- способноста за усно изразување;
- преземањето процесни дејствија доверени од менторот;
- успешноста на улогата во симулираните судења;
- учеството на учесникот во дебати;
- степенот на логичко - аналитичко размислување;
- бројот на прифатени идеи што му ги дал на судијата/јавниот обвинител за подобрување на ефикасноста на работењето;
- учеството во предвиденцијата и во подготвувањето и реферирањето на предметите.

Член 39

Стектантите способности и вештини на учесникот за време на менторирањето, менторот ќе ги оценува особено преку следниве показатели:

- мотивацијата за работа;
- етичкото однесување;
- ставот кон професионалното навремено совесно извршување на зададените задачи;
- успешноста во воспоставувањето контакти и во комуницирањето;
- подготвеноста за работа во тим;
- односот со менторот, со другите судии/јавни обвинители и со останатите вработени;
- умешноста за разрешување на конфликти со спокодување;
- успешноста во организирањето на времето.

Член 40

Однесувањето на учесникот кон работата за траењето на работното време менторот ќе го оценува и преку следниве показатели:

- степенот на извршување на доверените задачи според планот за практична работа;
- обидите и идеите за унапредување на ефикасноста на работата на судот/јавното обвинителство;
- неговите организаторски способности;
- идеите за поекономично користење на ресурсите (луѓето, опремата, материјалите);
- бројот на напишани статии, есеи, извештаи, информации;
- употребата на интернетот, дополнителната литература, судската практика;
- подготвеноста за учество со судијата/јавниот обвинител на семинари и на други едукации.

Член 41

Активноста на учесникот при реализираните посети во други органи, институции и установи менторот ќе ја оценува особено преку следниве показатели:

- подготвеноста за соработка со други органи, институции и установи;
- активноста во другите органи, институции и установи;
- извештајот за преземените активности;
- описната забелешка на лицето одговорно за учесникот во соодветната установа.

X. ЈАВНОСТ НА ОЦЕНУВАЊЕТО

Член 42

Заради обезбедување јавност во оценувањето менторите се должни пред почетокот на менторирањето да ги известат учесниците за Планот на практичната обука, за активностите кои ги планираат и за начинот и критериумите на кои ќе бидат оценувани.

Академијата, по завршување на деветмесечната менторска фаза, во рок од 8 дена должна е да закаже состанок со менторските тимови заради формирање на збирните оценки на учесниците од член 15, алинеја 8 од овој Правилник.

Академијата, по формирање на збирните оценки на учесниците, составува ранг-листа за успехот на учесниците и ја објавува на огласната табла и на Web страницата на Академијата.

XI. ОДМОРИ И ОТСУСТВА

Член 43

Учесникот во текот на практичната обука има право на дневен и неделен одмор.

Дневниот одмор учесникот го користи во времето кое е определено за дневен одмор во органот во кој ја изведува практичната обука.

Член 44

Учесникот е должен да го пријави однапред, или, ако за тоа постои оправдана причина, дополнително да го оправда секое отсуство од практичната обука.

Барањето за оправдување на отсуството учесникот го доставува до менторот под чие менторство работи, односно до лицето под чии насоки работи учесникот во институцијата во која престојува, а кое го известува менторот за отсуството.

Менторот ја оценува оправданоста на отсуството и во писмена форма изготвува потврда за оправдано или потврда за неоправдано отсуство, а воедно отсуството го евидентира во Менторскиот дневник.

За секое отсуство на учесникот од практичната обука (оправдано или неоправдано), менторот веднаш, или во рок од 48 часа ја известува стручната служба на Академијата заради регистрирање на истото.

Член 45

Во тек на судиската ферија учесниците имаат право на прекин на практичната обука во траење од две недели, а кое временски е определено со Програмата за практична обука на секоја генерација поодделно и не смее да се поместува.

XII. ОДРЖУВАЊЕ НА РЕДОТ И ДИСЦИПЛИНАТА И ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА УЧЕСНИЦИТЕ

Член 46

Учесниците за време на практичната обука се должни да ги почитуваат редот и дисциплината на Академијата и на органот каде ја изведуваат практичната обука.

За сторена дисциплинска повреда учесниците одговараат според Законот за Академијата и според подзаконските акти на Академијата.

Сите изречени дисциплински мерки се прилагаат кон досието на учесникот.

Член 47

За дисциплинска повреда се сметаат следниве однесувања:

- неоправдано отсуство од практична обука подолго од 3 дена;
- неоправдано неисполнување на доверените задачи од менторот кое се повторува најмалку два пати;
- непристојно однесување кон менторите и другите вработени во институцијата во која ја добиваат практичната обука;
- несовесно однесување кон опремата и имотот на Академијата и кон институцијата во која ја добиваат практичната обука што би можело да доведе до нивни оштетувања;
- однесување со кое потешко се нарушува угледот на Академијата;
- откривање на содржината и податоците за конкретни судски и обвинителски предмети што ги стекнале во тек на обуката во институцијата во која ја добиваат практичната обука, а кои имаат доверлив карактер.

Член 48

Во дисциплинската постапка спрема учесниците се применуваат одредбите од член 39 до 45 од Правилникот за почетокот, редот и дисциплината, дисциплинската одговорност и други права и обврски на учесниците за почетната обука во Академијата -теоретска настава.

ХИИ. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 49

Овој Правилник влегува во сила со денот на објавувањето на огласната табла на Академијата.

Правилников се објавува во „Службен весник на РМ“ и на Web страната на Академијата.

Бр.01-104/5
13 февруари 2009 година
Скопје

Академија за обука на
судии и јавни обвинители
Претседател на Управен одбор,
Абдулаким Саљиу, с.р.